

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ
О БОЖИЋУ 2012. ГОДИНЕ

ИРИНЕЈ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА СВИМ АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМ СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ РАДОСНИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

Мир Божји – Христос се роди!

*Радујте се, праведни, кличите небеса,
Играјте горе јер Христос се роди...*
(стихира на божићном јутрењу, глас четврти)

Божјић нам доноси радосну и дивну вест да је вечни Син Божји постао Човек, Богочовек Исус Христос. Оваплоћењем Његовим испунило се пророштво пророка Исаије: *Ето, Дев ојка ће зачети и родиће Сина, и наденуће му име Емануил, што ће рећи: С нама Бог* (Мт 1, 23; Ис 7, 14). Од тог дана, па до краја века, Бог је са нама и ми смо Божји. Син Божји је сишао на земљу, а човек се успео на небо. Све се сјединило. Анђели са људима певају, а људи учествују у анђелском животу. Свети Јован Златоуст назива Божјић мајком свих празника и, дивећи се Рођењу Божјем као чудесној тајни, прославља га

Пише: Патријарх Иринеј
недеља, 06 јануар 2013 11:45

говорећи: „Гледам чудновату тајну. Гласове пастирâ чујем у ушима својим. Анђели певају, арханђели поју, серафими славослове, сви празнују гледајући Бога на земљи, а човека на небесима. Бога, Који се на небесима налази, гледају као Онога Који је Узрочник Свог силаска на земљу. Човека, који је на земљи, гледају како се човекољубљем Божјим нађе на небу.“ Бестелесни Бог узима тело, Невидљиви бива видљив, Онај Које нико не могаше да се приближи постаје опипљив, Безвремени добија почетак, Син Божји постаје Син човечји. Ово јављање Божје у нашем свету и у нашем животу почетак је нашег сопственог уласка у свет Божји. Дакле, смисао Божића јесте у томе да је Бог дошао људима како би се они приближили Њему.

Говорећи о јединству божанске и човечанске природе у Личности Христовој, свети Григорије Богослов са побожним чуђењем каже: „Колико је дивљења достојно ово сједињење Бога са човеком! Какво је то чудесно сједињење! Онај Који јесте ствара се. Онај Који богати друге сиромашан постаје. Онај Који је пунотан испражњава се. Он се испражњава од славе Своје да бих ја окусио од пуноће Његове.“ Унижење Христово јесте снисхођење љубави Његове према роду људском. Да није Бог дошао човеку, не би човек могао да дође Богу. Без унижења Исуса Христа не би било могуће да се оствари обожење човека (Флп 2, 6-8).

Смирењем и унижењем себе изражава се највећа љубав. Онај ко љуби занемарује самога себе и даје се другом. Устима светог Златоуста Христос говори сваком од нас: „Тебе ради, дете моје, осиромаших, избивен бих, унизих се од славе моје. Оставих Оца и дођох ка теби који ме мрзиш и одбацујеш. Дотрчах ка теби да те учиним својим. Тебе са самим собом сјединих. И горе на небесима тебе имам и доле на земљи сједињен сам са тобом.“ Очовечењем Христовим, за свакога од нас отвори се рај, небеса се распростреше по земљи, небеско се са земаљским сједини. Анђели и људи заједно прослављају заједничкога Господа, Оца нашега небеског. Човек почиње да се нада Васкрсењу. Гле, радује се Царство небеско! И све ово даровано је безграничним снисхођењем божанског човекољубља које учини ово велико чудо – дође Бог у наш свет.

Чиме можемо да узвратимо Господу за бескрајно обиље човекољубља Његовог?

На Његову љубав ми најчешће одговарамо својом незахвалношћу јер Га својим начином живота вероватно више жалостимо него што Га радујемо. А наше хладне душе, тела и срца ништа тако не загрева као љубав Божја зато што је Бог љубав (1. Јн 4, 16). Ко је од љубави отуђен, отуђен је од Бога Који се само љубављу усељава у човека. Не мислимо само на небеску стварност већ и на земаљску. Када се снага љубави толико манифестује у нашим људским односима, како ли је тек кад Бог загрли човека, кад га

Пише: Патријарх Иринеј
недеља, 06 јануар 2013 11:45

прими у Своје наручје? Када се Бог усели у човека, у човеково срце и у човеков ум, можемо ли појмити радост сусретања са Лицем Бога Живога? Кад је толика радост када се сретнемо ми, пролазни људи, једни са другима и када гледамо лице један другога, колика ли је радост Бога видети, са Богом се срести? А ово је Дан у којем смо се са Богом срели, у којем смо Бога видели и Бога примили.

На Божић је дошао Бог, уселио се у нас, да би нас научио како да једни друге загрлимо, једни другима опростимо. Бог је нама опростио, како да се ми усудимо да једни другима не опростимо? Нема тога зла које нам неко може нанети, а да би оно могло надвладати добро овог Божића и да би могло надјачати у нама спремност на опроштај. Зато, волимо једни друге, да бисмо једнодушно исповедали Оца, Сина и Духа Светога, Бога љубави! Љубимо једни друге љубављу којом нас је Бог заволео пре настанка света, љубављу којом нас љуби у Сину Свом Љубљеном! Волимо једни друге љубављу која не тражи своје, која се не горди, која све трпи, свему се нада (1. Кор 13, 7)! Имајмо на уму да се та љубав простире на целокупну природу око нас, којом нас Бог дарује, храни и радује! Чувајмо своје и њено здравље и лепоту! Не заборавимо да Долазак Сина Божјег у свет има космички значај! Преко тог Догађаја спасавају се од смрти не само људи него и читава Божја творевина. Славећи Божић, децо наша духовна, ми увек изнова подсећамо сами себе и једни друге на неизрециву и свепрожимајућу божанску љубав и прослављамо љубав којом нас је Бог заволео *пре него што ми заволесмо Њега* и којом нас вечно воли.

Поред љубави, која је *свега савршенства* (Кол 3, 14), данас су нам преко потребни мир и добра воља. Зато у нашим срцима увек, а посебно о Божићу, треба да одјекује анђеоска песма:

Слава на висини Богу и на земљи мир,
међу људима добра воља! (Лк 2, 14). Ова божична порука, браћо и сестре, садржи у себи три велике истине и на овим речима се, као на три камена темељца, заснива начин, смисао и коначни циљ људског живота.

Прва истина јесте позив човеку да прославља Бога. Славити Бога може само онај ко је открио најдубљи смисао живота. Што је дубље знање о Богу као Творцу, Промислитељу и Дародавцу свих добара, то је већа човекова радост живота, то је већа и његова спремност да слави Бога.

Друга истина јесте мир на земљи. Миротворство је Божје својство. Њиме човек постаје син Божји, по речи Христовој: *Блажени миротворци јер ће се синовима Божјим звати!* (Мт 5, 9). Само они људи који се помире са Богом и са људима око себе могу наћи мир у својој души; једино такви људи су истински миротворци. Њима је мир у срцу и на језику. Иначе,

Пише: Патријарх Иринеј
недеља, 06 јануар 2013 11:45

онима који се не помире са Богом и људима у уму и у срцу, мир може бити на језику, али у срцу су им мржња и рат. Што је више Бога у срцима људи, то је више мира на земљи. Што је мање тога богатства, то је више отимања за земаљском влашћу и богатством, више себичног немира, отимања једних од других.

Трећа истина јесте добра воља међу људима као темељ људског заједништва. Тамо где се роди мир, наступа добра и блага воља међу људима. Добра воља се рађа из љубави, из богољубља и човекољубља, из благих мисли, топлоте душе и срца, јер истинска љубав ништа не тражи за себе.

Живимо у времену у коме су ове вредности – хришћанске и, верујемо, вечне – обезвређене и запостављене. Духовна криза оставља страшне последице по међуљудске односе. Поново не говори брат са братом, син са оцем, кум са кумом, сусед са суседом. Разлога и оправдања, смислених и бесмислених, као и увек, има на претек. Питамо се: зар је могуће да нас толико помрачују наше властољубље и самољубље да нам све оловско буде драгоцене од оца, мајке, брата, сестре, кума, суседа, ближњега? Наше време је одавно време потресâ, социјалне несигурности и отуђења. Живимо у времену у коме је све на продају, у коме се тргује свим и свачим, па и истинском слободом и људским достојанством. Овоземаљска правда и право не јемче нам право на своје, па ни на живот онде где постојимо од када постојимо. Да ли се, уосталом, правда моћника овога света икада другачије испољавала? Да ли је ово први пут у историји да судије заборављају речи премудрог Соломона: *Ко оправда кривога и ко суди правога, обојица су гад пред Богом* (ПрС 11, 6)?

Али зато што је време такво какво јесте, због тога што је оно такво откако је греха и што ће такво бити док је зла у свету, Божић нам долази као мелем на рану, као најдубља утеха, која од Бога долази и којом нас Он ослобађа од туге и враћа нам поверење у Његову правду и Његову истину. Божић нам враћа поверење и у људску доброту и љубав и буди наду да она не само може да засија у срцима људским већ и да се може, милошћу Божјом, пројавити и кроз људске институције, упркос осиноности силника овога света и века.

Божић је Дан утехе и наде за све избегле и изгнане, па и за све оне из рода нашега који једу горки изгнанички хлеб. Не тугујте и не очајавајте, децо наша духовна, сетите се да је највећи и најпознатији Изгнаник у роду људском био нико други до Богомладенац Витлејемски! Са Њим су Пресвета Богородица и праведни Јосиф, чим је дошао у овај свет, морали да беже из Земље обећане у Земљу ропства.

Божји је Дан радости и за народ Светога Саве, расут вољно и невољно по свим меридијанима од Европе до Америке и Аустралије. Очински бринући, позивамо вас да не заборавите своју православну веру и свој језик, да не заборавите богомоље и гробове својих предака, да не заборавите своје светосавске корене који су овде у овој земљи Божјој која се Србијом зове и у другим крајевима који су вековна постојбина Србинова.

Божји је Дан којим почиње и Васкрсење, а Васкрсења не бива без страдања, страдална децо наша на Косову и Метохији! Знајте, запамтите и научите децу своју да би они научили децу своју (5. Мој 6, 6-9) да је изгнани јеврејски народ скоро двадесет векова чекао дан повратка земљи отаца својих, а српски народ пет векова чекао ослобођење Старе Србије. Поучени речима Псалмопојца (Пс 137, 3), и ми ускликнимо: *Ако заборавим тебе, Косово, и тебе, Метохијо, нека ме заборави десница моја* ! Помоливши се Богу на стоту годишњицу ослобођења Косова и Метохије 1912. године, положимо и сада наду на Господа!

Божји је Дан у којем смо ослобођени од окова греха, смрти и сатане, а овогодишњи Божји слаavimo пред почетак свечаног обележавања 1700-годишњице Миланског едикта којим је свети цар Константин хришћанима дао слободу и право да Христа слободно прослављају. Нажалост, у овој јубиларној години слободе хришћанског исповедања вере управо та слобода ускраћена је нашој браћи и сестрама припадницима Охридске Архиепископије, чијег Поглавара, архиепископа Јована, држе заточеног у тамници они који већ више деценија не дозвољавају да ризу Христову, безбожном руком раздерану, поново саставимо. У овом дану, када се земља радује са небом, упућујемо речи љубави, утехе и охрабрења деци Охридске Архиепископије, на челу са њеним Предстојатељем и Светим Синодом.

Осећајући све тешкоће и невоље у којима се налазимо данас и мутне облаке који су се наднели над наш мученички и страдални народ, поучени овим великим Даном, ми вас, децо наша духовна, позивамо да останете у вери Христовој и вери наших светих предака. Знајмо, расте ли вера наша у Богомладенца Христа, истовремено расте и љубав наша према Њему и ближњима. Јер, вера непрестано открива у Христу све новија и новија савршенства, богатства и красоте, због којих Га ми све више и више волимо. И као што нема граница вери нашој у Христа, тако нема граница ни љубави нашој према Њему. Само су људи велике вере укорењени и утемељени у љубави, јер је љубав Божја свела Бога на земљу, што је и порука Божја који данас слаavimo.

Пише: Патријарх Иринеј
недеља, 06 јануар 2013 11:45

Бог је сишао са неба на овај свети Дан да би нас из прашине дигао изнад сваког неба и изнад сваке земаљске тајне. Ово је наша радост, наше весеље и наша утеха које нам даје Божић. И због тога вас на овај благи Дан, децо наша духовна, позивамо да се саберете у Цркви која је Тело Христово, на светој Литургији у којој нам се даје Христос, јер изван Цркве нема спасења, јер изван Цркве нема Спаситеља. Радосно вас позивамо, враћајте се Богу Живом! Благо нама када се Богу враћамо! А коме бисмо другоме ако не Богу? И када бисмо се вратили ако не у ове божићне дане? Нека је благословен овај свети Дан и ви будите благословени у том светом Дану, Христовом Рођендану. У Њему се рађамо и препорађамо, у Њему постајемо људи, богољуди, и добијамо свој истински и непролазни смисао. И тако осећајмо и говоримо: *Са нама је Бог, нека разумеју сви народи!*

Мир Божји – Христос се роди!

Ваистину се роди!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Божићу 2012. године.

(Сајт СПЦ)